

03

การศึกษาความสามารถทางภาษาในการเว้นวรรค จากการเขียนภาษาไทยของนักเรียนไทยและญี่ปุ่น*

A Study of spacing in Thai writing
by Thai and Japanese students

ชลิตา งามวิโรจน์กิจ**

Chlida Ngarmwirojki

สุดาพร ลักษณีนาวิน***

Sudaporn Luksaneeyanawin

---

* บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์เรื่อง “การศึกษาความรู้ภาษาศาสตร์ของการเว้นวรรคในการเขียนภาษาไทยของผู้เรียนชาวญี่ปุ่น” ในหลักสูตรอักษรศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

** นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรอักษรศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

*** อาจารย์สหสาขาวิชาภาษาอังกฤษเป็นภาษานานาชาติ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทคัดย่อ

บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งในงานวิจัยที่ศึกษาภาวะภาษาในระหว่าง (Interlanguage) ของการเว้นวรรคในการเขียนภาษาไทยของนักเรียนไทยและ ญีปุ่นโดยการสุ่มกลุ่มตัวอย่างอย่างมีเกณฑ์ คือ 1) กลุ่มนักเรียนไทย คือ ตัวแทนของกลุ่มเจ้าของภาษาจำนวน 30 คน เป็นนิสิตคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ชั้นปีที่ 3 และ 4 และ 2) กลุ่มนักเรียนญี่ปุ่นซึ่งเป็นตัวแทนของผู้เรียนที่ไม่ใช่เจ้าของภาษาจำนวน 20 คน ซึ่งกำลังศึกษาภาษาไทยอยู่ที่โรงเรียนสอนภาษาไทยแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างนักเรียนญี่ปุ่นจำแนกเป็น 2 กลุ่ม จากแบบสอบถามประสบการณ์การสัมผัสภาษาไทยของนักเรียนญี่ปุ่น คือ กลุ่มประสบการณ์สูง จำนวน 11 คน และกลุ่มประสบการณ์ต่ำ จำนวน 9 คน ข้อมูลที่ใช้ในงานวิจัยมาจากแบบทดสอบการเว้นวรรคที่มีตำแหน่งที่ต้องเว้นวรรคตามเกณฑ์ของราชบัณฑิตยสถาน จำนวน 66 ตำแหน่ง

ผลการวิจัยสรุปว่า เจ้าของภาษามีความสามารถในการเว้นวรรคในการเขียนภาษาไทยตรงตามกรอบที่ราชบัณฑิตกำหนดไว้มากกว่านักเรียนญี่ปุ่น และนักเรียนญี่ปุ่นที่มีประสบการณ์ภาษาสูงจะมีความสามารถในการเว้นวรรคใกล้เคียงกับเจ้าของภาษามากกว่านักเรียนที่มีประสบการณ์ภาษาต่ำ เจ้าของภาษาทำการเว้นวรรคได้ดีที่สุดในระดับคำเฉพาะ ตำแหน่งการเว้นวรรคระหว่าง ซึ่งอยู่ในหลักเกณฑ์ที่เป็นการเว้นวรรคเฉพาะ (Specific Rules) แสดงให้เห็นว่า เจ้าของภาษา

สามารถนำเกณฑ์ไปใช้ได้เป็นอย่างดี ผิดกับกลุ่มนักเรียนญี่ปุ่นทั้งสองกลุ่มที่ทำได้ต่ำที่สุดในระดับนี้ เนื่องจากในภาษาญี่ปุ่นไม่มีการเว้นวรรคในระดับคำเลย จึงเกิดการถ่ายโอนระบบภาษาแม่มายังภาษาที่สองในทางลบ (Negative L1 Transfer) ซึ่งชี้ให้เห็นว่า การเว้นวรรคในระดับคำเป็นปัญหาในการเว้นวรรคมากที่สุดสำหรับกลุ่มนักเรียนญี่ปุ่น ดังนั้นอาจารย์ผู้สอนภาษาไทยควรจะเน้นการเว้นวรรคในระดับคำให้มาก เพื่อที่นักเรียนจะสามารถพัฒนาตนเองในการเขียนไปสู่ภาษาเป้าหมายได้ ส่วนการเว้นวรรคที่เจ้าของภาษาทำได้ต่ำที่สุด คือ ในระดับวลี ซึ่งเป็นหนึ่งในหลักเกณฑ์ทางเลือก (Optional Rules) ทำให้เกิดการผันแปรสูง การเว้นวรรคในระดับนี้จึงเป็นปัญหาของกลุ่มเจ้าของภาษา กลุ่มนักเรียนญี่ปุ่นทั้งสองกลุ่มทำการเว้นวรรคได้ดีที่สุดในระดับประโยค เนื่องจากการถ่ายโอนระบบภาษาแม่มายังภาษาที่สองในทางบวก (Positive L1 Transfer) ส่วนการเว้นวรรคในระดับอื่น ๆ ยังคงเป็นปัญหาสำหรับนักเรียนญี่ปุ่นเช่นกัน เนื่องจากในภาษาญี่ปุ่นไม่มีการเว้นวรรค จึงเกิดการถ่ายโอนระบบภาษาแม่มายังภาษาที่สองในทางลบ (Negative L1 Transfer) อย่างไรก็ตามความสามารถในการเว้นวรรคนี้สามารถพัฒนาสู่ภาษาเป้าหมายได้ ดังนั้นอาจารย์ผู้สอนควรจะสอนและฝึกฝนการเขียนภาษาไทยเพื่อที่นักเรียนสามารถเว้นวรรคได้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ในทุกระดับ

คำสำคัญ: ภาวะภาษาในระหว่าง, การเว้นวรรคในการเขียนภาษาไทย

A b s t r a c t

This research paper explores the inter-language study of spacing in Thai writing by Thai and Japanese students. Two sample groups were selected, based on the main criteria of Thai versus Japanese ethnicity and Thai as a native language. Thirty native speaking Thai students were selected from third-year and fourth-year classes in the Faculty of Arts, Chulalongkorn University and twenty non-native speaking students who had studied Thai in a Thai language school in Bangkok were selected and were further classified into 2 groups of high and low exposure to the Thai language. Eleven Japanese students were classified as high exposure while the remaining nine students were classified as low exposure. The research implementation consisted of a test using 66 specific positions for spacing determined by the Royal Institute (2008).

The findings indicated that Thai students had higher proficiency in terms of spacing than the Japanese students. Within the two Japanese groups, the students from the high exposure group had a greater level of proficiency in terms of spacing which was closer to that of Thai native speakers than did Japanese students in the low group. The Thai students performed better in terms of spacing at the specific word level, which is subsumed under the specific rules of space. This implies that

native Thai students more effectively used a number of spacing rules, different from Japanese students in both the high and low groups that scored lowest. It can be assumed that there is no spacing at word level in Japanese. Negative L1 transfer therefore comes into play and reveals that spacing at the word level seems problematic for Japanese students. As a result, it is advisable that Thai language instructors focus more on teaching word-level spacing for Japanese students in order to develop their Thai writing skills. Interestingly enough, native Thai students had the lowest level of proficiency on spacing at the phrase level, regarded as one of the optional rules leading to high variations of usage. In addition, Japanese students performed best in sentence-level spacing due to the positive L1 transfer. Spacing in other levels, however, is still problematic for Japanese students since there are no spacing rules in the Japanese language. In other words, negative L1 transfer still exists in spacing. Nevertheless, proficiency in using space in Thai writing can be developed. It is therefore a must for Thai language instructors to teach and provide Thai writing practice to consolidate students spacing skills at any level.

Keyword: Interlanguage, Spacing in Thai writing

การศึกษาความสามารถทางภาษาในการเว้นวรรคจากการเขียนภาษาไทยของนักเรียนไทยและญี่ปุ่น

ชลิดา งามวิโรจน์กิจ, สุดาพร ลักขณีนานาวิน

บทนำ

การเว้นวรรคในการเขียนหนังสือไทย เป็นลักษณะพิเศษอย่างหนึ่งของภาษาไทยเนื่องจากว่าภาษาไทยไม่ใช่เครื่องหมายวรรคตอนในการแบ่งความหมายในภาษาอื่นๆ เช่น ภาษาอังกฤษหรือภาษาญี่ปุ่น เป็นต้น แต่เราจะใช้การเว้นวรรคในการแบ่งความหมาย ซึ่งหลักเกณฑ์การเว้นวรรคตอนนี้ไม่ได้มีการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบในการศึกษาขั้นพื้นฐาน (K1-12) รวมถึงหลักสูตรการเรียนการสอนภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติ แต่จะเป็นการเรียนรู้อย่างอ้อม เช่น จากการเรียนเขียนเรียงความ เขียนรายงาน หรือการอ่านบทความ เป็นต้น การสอนการเว้นวรรคตอนในชั้นเรียนจะสอนในระดับมหาวิทยาลัยให้กับนักศึกษาในสาขาวิชาเอกและโทภาษาไทยเท่านั้น จากประสบการณ์การสอนภาษาไทยให้กับผู้เรียนชาวญี่ปุ่นของผู้วิจัยพบว่า การเว้นวรรคตอนในการเขียนภาษาไทยเป็นปัญหาที่สำคัญปัญหาหนึ่งของผู้เรียน เนื่องจากระบบการเขียนของภาษาทั้งสองต่างกัน และการเว้นวรรคตอนนั้นหากผู้เขียนเว้นวรรคผิดที่ หรือไม่เว้นในที่ที่ควรเว้นแล้วจะทำให้การสื่อสารไม่ชัดเจน อ่านทำความเข้าใจยาก จึงเป็นที่มาของวัตถุประสงค์การวิจัยในครั้งนี้คือ เพื่อศึกษาความสามารถในการเว้นวรรคในการเขียนภาษาไทยของนักเรียนไทยและญี่ปุ่น และเปรียบเทียบความสามารถของกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มว่าเหมือนหรือต่างกันอย่างไร โดยจะอิงหลักเกณฑ์

การเว้นวรรคตอนที่บัญญัติโดยราชบัณฑิตยสถาน¹ การศึกษาในครั้งนี้จะเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาภาวะภาษาในระหว่าง (Interlanguage) ของผู้เรียนภาษาที่สอง

ภาวะภาษาในระหว่าง (Interlanguage) ของผู้เรียนภาษาที่สอง คือ ปรากฏการณ์ที่ผู้เรียนภาษาที่สองยังไม่สามารถใช้ภาษาเป้าหมายได้อย่างเจ้าของภาษา (Native-like) ผู้เรียนที่เรียนภาษาต่างประเทศจำนวนมากจะถ่ายโอนลักษณะบางอย่างจากภาษาแม่ไปยังภาษาต่างประเทศที่ตนเองเรียน² และจะสร้างระบบภาษาของตัวเองที่ไม่ใช่ทั้งภาษาแม่และภาษาเป้าหมาย นั่นคือ ภาษาในระหว่าง ปัญหาของภาษาในระหว่างนี้เกิดจากสาเหตุ 5 ประการ³ คือ กลวิธีในการเรียนภาษาที่สอง (Strategies

---

¹ ราชบัณฑิตยสถาน, หลักเกณฑ์การใช้เครื่องหมายวรรคตอนและเครื่องหมายอื่นๆ หลักเกณฑ์การเว้นวรรค หลักเกณฑ์การเขียนคำย่อ ฉบับราชบัณฑิตยสถาน, พิมพ์ครั้งที่ 6 (กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน, 2551), 56-66

² Briere, Eugene. John. A Psycholinguistics Study of Phonological Interference. Paris: C.H. Van schooneveled Indiana university, The Netherland by Moun-ton and Co., The Hague, 1968. 102

³ Selinker, L. **Interlanguage**. International Review of Applied Linguistics in Language Teaching, 10/3, 1972. 209-231

of SLA) การถ่ายโอนระบบภาษาแม่มายังภาษาที่สอง (L1 Transfer) การวางนัยยะทั่วไปเกินเหตุ (Overgeneralization) การถ่ายโอนมาจากประสบการณ์การเรียนรู้ (Transfer of Training) และกลวิธีการสื่อสาร (Communication Strategies) จากงานวิจัยด้านความรู้ภวษาศาสตร์ (Metalinguistic Knowledge) ที่สัมพันธ์กันกับประสบการณ์การสัมผัสภาษาและความสามารถในการใช้ภาษาที่สองของผู้เรียนพบว่า เมื่อผู้เรียนภาษาที่สองมีปริมาณการสัมผัสภาษาสูง จะทำให้ความสามารถในการใช้ภาษาที่สองและความรู้ภวษาศาสตร์ใกล้เคียงกับเจ้าของภาษามากกว่า ผู้เรียนที่มีปริมาณการสัมผัสภาษาต่ำ ผู้เรียนภาษาที่สองมีพัฒนาการที่จะนำไปสู่ภาษาเป้าหมายได้⁴

การดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักเกณฑ์การเว้นวรรคตอนทั้ง 25 ข้อ ของราชบัณฑิตยสถานและได้วิเคราะห์และจัดระบบของหลักเกณฑ์เหล่านี้ใหม่เพื่อให้หลักเกณฑ์การเว้นวรรคมีความชัดเจนและง่ายต่อการนำมาเป็นกรอบความรู้ในการพัฒนาเครื่องมือในการทดสอบ เนื่องจากการนำเสนอหลักเกณฑ์ของราชบัณฑิตยสถานยังมีข้อบกพร่อง คือ ไม่เป็นระบบ ใช้คำพูดที่แตกต่างกันในการเสนอกฎเกณฑ์ การใช้คำพูดในการกำหนดเกณฑ์บางส่วนเป็นการใช้เงื่อนไขที่เกินเหตุ จากหลักเกณฑ์การเว้นวรรคนี้ผู้วิจัยได้นำมาเป็นกรอบความรู้ในการพัฒนาเครื่องมือเป็นแบบทดสอบการเว้นวรรคตอนที่จะนำไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเจ้าของภาษา (Native Speaker; NS) ซึ่งคือ นิสิตชั้นปีที่ 3 และ 4 ที่เรียนในสาขาวิชาต่างๆ ในคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 30 คน ซึ่งถือเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีการเรียนภาษาอย่างเข้มข้น และกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนญี่ปุ่น

---

⁴ Isarankura, S. Acquisition of the English Article System by Thai Learners: An Analysis of Metalinguistic Knowledge in English Article Use, PhD Dissertation, Chulalongkorn University, 2008. 66-67

(Non-Native Speaker; NNS) ซึ่งเป็นตัวแทนของผู้เรียนที่ไม่ใช่เจ้าของภาษา และเรียนภาษาไทยเป็นภาษาที่สองจำนวน 20 คน ซึ่งกลุ่มตัวอย่างนี้จะเป็นผู้เรียนภาษา

ไทยชาวญี่ปุ่นที่เรียนอยู่ในระดับกลางคือ เรียนมาแล้วประมาณ 400 ชั่วโมง สามารถอ่านและเขียนภาษาไทยได้ อยู่ในโรงเรียนสอนภาษาไทยแห่งหนึ่งในกรุงเทพฯ กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนชาวญี่ปุ่นจำนวน 20 คน จำแนกได้เป็น 2 กลุ่ม จากแบบสอบถามประสบการณ์การสัมผัสภาษา⁵ คือ กลุ่มที่มีประสบการณ์การสัมผัสภาษาสูงหรือกลุ่มสูง (NNSH) จำนวน 11 คน มีคะแนนประสบการณ์ภาษาระหว่าง 140-193 คะแนน จาก 333 คะแนน ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 169.82 และกลุ่มที่มีประสบการณ์การสัมผัสภาษาน้อยหรือกลุ่มต่ำ (NNSL) จำนวน 9 คน มีคะแนนประสบการณ์ภาษาระหว่าง 93-133 คะแนน จาก 333 คะแนน ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 114.22

แบบทดสอบการเว้นวรรคประกอบด้วยตำแหน่งที่ต้องเว้นวรรคทั้งหมด 66 ตำแหน่ง โดยที่ในแบบทดสอบจะไม่มีการเว้นวรรคปรากฏอยู่เลย ข้อความจะพิมพ์ต่อเนื่องกันไป ตัวอย่างบางส่วนของแบบทดสอบ มีลักษณะดังนี้

เมื่อพูดถึงญี่ปุ่นผมก็คิดถึงช่วงเวลาที่ผมเคยไปเรียนภาษา
ญี่ปุ่นณกรุงโตเกียวมันเป็นเวลาที่สนุกมากผมมีเพื่อนชาวต่างชาติ
หลายคนเช่นคนญี่ปุ่นคนจีนและคนอเมริกันเป็นต้นเมื่อเดือน
ที่แล้วผมได้รับe-mailจากเพื่อนญี่ปุ่นที่เป็นตำรวจเขาคือร้อยเอก
อาเบะเคนตะ

---

⁵ แบบสอบถามเรื่องประสบการณ์ภาษาไทยนี้แบ่งออกเป็นคำถาม 3 ส่วน ได้แก่ 1) ข้อมูลประสบการณ์การใช้ภาษาไทยและปริมาณการสัมผัสภาษาที่บ้าน และที่โรงเรียนและผลสัมฤทธิ์จากอดีตจนถึงปัจจุบัน 2) ปริมาณการสัมผัสภาษาไทยในการเรียนทุกประเภททั้งในระบบนอกระบบ และตามอัธยาศัย และ 3) การสัมผัสภาษาไทยที่เกี่ยวข้องกับประสบการณ์พิเศษแบบเข้มข้น (Intensive) ซึ่งสัดส่วนสัมพันธ์กับเวลาและโอกาสในการสัมผัสภาษาไทยของผู้เรียนในแต่ละวัน

สิ่งที่กลุ่มตัวอย่างจะต้องทำ คือ จะต้องอ่านบทความนี้ 1 ครั้ง แล้ว จึงตัดสินใจว่า ที่ใดควรมีการเว้นวรรคเกิดขึ้น โดยจะให้ใส่เครื่องหมาย / ใน ตำแหน่งที่คิดว่าจะต้องมีการเว้นวรรคทำเช่นนี้ไปจนจบ แบบทดสอบการ เว้นวรรคจะแสดงให้เห็นความสามารถ (Performance) ในการเว้นวรรคของ เจ้าของภาษาและผู้เรียนชาวญี่ปุ่น การวิเคราะห์และสังเคราะห์ผลการวิจัย จะอยู่ในรูปแบบของร้อยละของความสามารถในการเว้นวรรค

จากการวิเคราะห์หลักเกณฑ์การเว้นวรรคของราชบัณฑิตยสถาน ผู้วิจัยได้แบ่งประเภทของหลักเกณฑ์โดยใช้เกณฑ์ 2 เกณฑ์ คือ

1. เกณฑ์ทางภาษาศาสตร์ คือ การเว้นวรรคตามระดับของหน่วยทางภาษา หรือโครงสร้างไวยากรณ์ แบ่งได้เป็น 5 ระดับ คือ

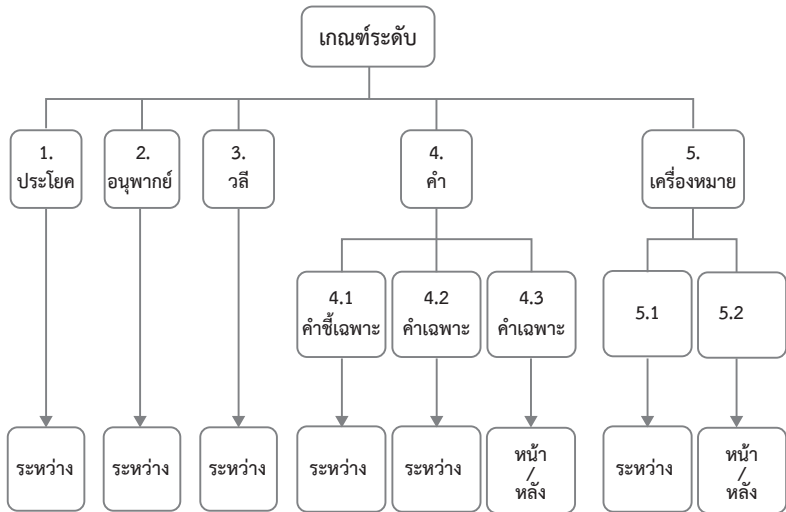
1. ระดับประโยค คือ การเว้นวรรคระหว่างประโยค
2. ระดับอนุประโยค คือ การเว้นวรรคระหว่างอนุประโยคกับอนุประโยค ที่ขึ้นต้นด้วยคำสันธาน
3. ระดับวลี คือ การเว้นวรรคที่กำหนดจากกลุ่มคำประเภทต่างๆ
4. ระดับคำ คือ การเว้นวรรคที่กำหนดจากคำ แบ่งเป็น

4.1 คำชี้เฉพาะ คือ คำจำพวกชื่อ ชื่อคน คำนำพระนาม คำนำ หน้านาม ชื่อบริษัทห้างร้าน ชื่อสถานที่ ดังนั้นคำชี้เฉพาะในการวิจัยนี้คือ คำ ที่เป็นชื่อเฉพาะซึ่งเป็นหน่วยภาษาที่กำหนดที่ในการเก็บข้อมูลที่ใช้สื่อถึงสัด (entity) พื้นฐาน เช่น ใคร (ชื่อคน ชื่อองค์กร) ที่ไหน (ชื่อสถานที่) ซึ่งข้อมูลที่ บวกกว่าใคร ที่ไหน เป็นใจความส่วนสำคัญของการใช้ภาษาให้สามารถ สื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในภาษาไทยจะใช้การเว้นวรรคเป็นตัวบ่งชี้ ที่สามารถใช้บ่งบอกชื่อเฉพาะภาษาไทยได้ (อมรทิพย์ 2546)

4.2 คำเฉพาะ คือ คำที่กำหนดให้เว้นวรรคโดยเฉพาะ ได้แก่ คำว่า “ณ ธ ได้แก่ เช่น และ หรือ เป็นต้น

5. ระดับเครื่องหมาย คือ การเว้นวรรคที่กำหนดจากเครื่องหมาย

2. เกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับตำแหน่งที่เกิดการเว้นวรรค ซึ่งจะพบ 2 รูปแบบ คือ ตำแหน่งระหว่าง และตำแหน่งหน้าและหลัง จากการใช้เกณฑ์ 2 เกณฑ์ดังกล่าวจะได้โครงสร้างขององค์ประกอบของเกณฑ์ในการเว้นวรรคในการเขียนภาษาไทย ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 โครงสร้างขององค์ประกอบของเกณฑ์ในการเว้นวรรคในการเขียนภาษาไทย แบ่งตามระดับภาษาและตำแหน่งที่เกิดการเว้นวรรค

จากโครงสร้างดังภาพที่ 1 นี้จะทำให้ได้หลักเกณฑ์การเว้นวรรคใหม่ที่เป็นระบบและเป็นหมวดหมู่มากขึ้น ดังตารางที่ 1

ระดับโครงสร้าง	ตำแหน่งที่เกิดการเว้นวรรค	ระหว่าง	หน้า/หลัง
1. ระดับประโยค	ระหว่างประโยคที่จบข้อความกับประโยคใหม่ (เว้นวรรคใหญ่) เช่น นั่งให้เรียบร้อย อย่าไขว่ห้าง	✓	
2. ระดับอนุพากย์	2.1 ระหว่างประโยคย่อยที่มีใจความสมบูรณ์และเชื่อมกับประโยคย่อยที่ขึ้นต้นด้วยคำสันธาน “และ” “หรือ” “แต่” ฯลฯ ในประโยครวม เช่น นายแดงอยู่ที่บ้านคุณพ่อของเขา ที่ปากน้ำโพ แต่พี่ชายของเขา อยู่ที่บ้านซื้อใหม่ในกรุงเทพฯ	✓	
	2.2 ระหว่างคำ “ว่า” กับประโยคที่ตามมา เช่น จะสังเกตได้ว่า คนถนัดมือซ้ายมีน้อยกว่าคนที่ถนัดมือขวา	✓	
3. ระดับวลี	3.1 ระหว่างข้อความที่เป็นหัวข้อกับประโยคที่ตามมา เช่น วิเคราะห์กลวิธีดำเนินเรื่อง ในการวิเคราะห์กลวิธีดำเนินเรื่องจำเป็นต้องเข้าใจศิลปะการอ่าน	✓	
	3.2 ระหว่างกลุ่มอักษรย่อ เช่น นายเสริม วินิจฉัยกุล ป.จ. ม.ป.ช. ม.ว.ม.	✓	
	3.3 ระหว่างตัวหนังสือกับตัวเลข เช่น เขาเลี้ยงสุนัขไว้ที่บ้านตั้ง 30 ตัว	✓	
	3.4 ระหว่างวันกับเวลา เช่น ทุกวันพฤหัสบดี เวลา 10:00 น.	✓	
	3.5 ระหว่างหน่วยมาตราต่างๆ กับข้อความที่ตามมา เช่น โต๊ะมีขนาดกว้าง 0.80 เมตร ยาว 1.60 เมตร สูง 0.60 เมตร	✓	

ระดับโครงสร้าง	ตำแหน่งที่เกิดการเว้นวรรค	ระหว่าง	หน้า/หลัง
	3.6 ระหว่างตัวหนังสือไทยกับตัวหนังสือภาษาอื่น เช่น ไม้เถาชนิด <i>Smilax china</i> L. ในวงศ์ Smilacaceae เหง้าใช้ทำยาได้	✓	
	3.7 ระหว่างรายการต่างๆ เพื่อแยก รายการแต่ละรายการ ทั้งที่เป็น ข้อความและกลุ่มตัวเลข เช่น ศิลปสมาธิ ปัญญา สามอย่างนี้เรียกว่า ไตรสิกขา	✓	
4. ระดับคำ			
4.1 คำชี้เฉพาะ	4.1.1 ระหว่างชื่อกับนามสกุล เช่น นายเสริม วินิจฉัยกุล	✓	
	4.1.2 ระหว่างคำนำพระนาม พระบรมวงศานุวงศ์ พระนาม และฐานันดรศักดิ์ แต่ละชนิด เช่น สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ	✓	
	4.1.3 ระหว่างคำนำหน้านามแต่ละชนิด เช่น ศาสตราจารย์ นายแพทย์ หม่อมหลวงเกษตร สนิทวงศ์	✓	
	4.1.4 ระหว่างยศกับชื่อ เช่น พลเรือเอก สจ๊วต ชลออยู่	✓	
	4.1.5 ระหว่างชื่อบริษัท ธนาคาร ฯลฯ กับคำ “จำกัด” ที่อยู่ท้ายชื่อ เช่น บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์มั่นคง จำกัด	✓	
	4.1.6 ระหว่างคำ “ห้างหุ้นส่วนจำกัด” และ “ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล” กับชื่อ เช่น ห้างหุ้นส่วนจำกัด วีวรสิน	✓	

ระดับโครงสร้าง	ตำแหน่งที่เกิดการเว้นวรรค	ระหว่าง	หน้า/หลัง
	4.1.7 ระหว่างชื่อสถานที่ต่างๆ เช่น ถนน ตำบล/แขวง อำเภอ/เขต จังหวัด เช่น ราชบัณฑิตยสถาน ในพระบรมมหาราชวัง ถนนหน้าพระลาน แขวง พระบรมมหาราชวัง เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร 10200		
4.2 คำเฉพาะ (ตำแหน่งระหว่าง)	4.2.1 ระหว่างรายการกับคำสันธาน “และ” “หรือ” ในรายการ เช่น ระเบียบคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทรายว่าด้วยการผลิต การบรรจุ การเก็บรักษา การสำรวจ การขนย้าย การจำหน่าย และ การส่งมอบน้ำตาลทราย	✓	
	4.2.2 ระหว่างรายการกับคำ “เป็นต้น” ที่อยู่หลังรายการ เช่น บ้านเป็นคำไทย เดิมหมายความว่า หมูบ้าน ปัจจุบันยังมีเค้าให้เห็นอยู่ในชื่อตำบลต่างๆ มี บ้านหม้อ บ้านหมี่ บ้านไร่ บ้านนา บ้านบ่อ เป็นต้น	✓	
4.3 คำเฉพาะ (ตำแหน่งหน้าและหลัง)	4.3.1 หน้าและหลังคำ ณ ธ เช่น ผลพระคุณ ธ รักษา ปวงประชา เป็นศุขสานต์		✓
	4.3.2 หน้าและหลังคำ “ได้แก่” ที่ตามด้วยรายการ มากกว่า 1 รายการ เช่น เครื่องล่อใจ ให้ติดอยู่ในโลก ได้แก่ รูป เสียง กลิ่น รส และสัมผัส		✓

ระดับโครงสร้าง	ตำแหน่งที่เกิดการเว้นวรรค	ระหว่าง	หน้า/หลัง
	4.3.3 หน้าและหลังคำ “เช่น” (ในความหมายว่า ยกตัวอย่าง) เช่น ส่วนหนึ่งแห่งสกลจักรวาล เช่น มนุษย์โลก เทวโลก พรหมโลก		✓
5. ระดับ เครื่องหมาย			
5.1 ระดับ เครื่องหมาย (ตำแหน่งระหว่าง)	5.1.1 ระหว่างข้อความข้างหน้า กับเครื่องหมาย “ (อัญประกาศเปิด) และ (วงเล็บเปิด) เช่น มนุษย์ได้สร้าง โลภะ (ความโลภ) โทสะ (ความโกรธ) และโมหะ (ความหลง) ให้แก่ตัวเอง ทั้งสิ้น	✓	
	5.1.2 ระหว่างเครื่องหมาย , (จุลภาค) ; (อฒภาค) ฯ (ไปยาลน้อย) ” (อัญประกาศปิด) และ) (วงเล็บปิด) กับข้อความที่ตามมา เช่น พระพุทธ, พระธรรม, พระสงฆ์ เป็น 3 รัตน ของพุทธศาสนิกชน	✓	
5.2 ระดับ เครื่องหมาย (ตำแหน่งหน้าและ หลัง)	5.2.1 หน้าและหลังเครื่องหมาย ฯลฯ (ไปยาลใหญ่)ฯ (ไม้ยมก) = (เสมอภาคหรือเท่ากับ): (ทวีภาค) :- (วิภักภาค) และเครื่องหมาย + ที่ใช้ในทางภาษา (+) เช่น วันหนึ่ง ๆ เขาทำอะไรบ้าง		✓

ตารางที่ 1 หลักเกณฑ์การเว้นวรรคในการเขียนภาษาไทยตามเกณฑ์ภาษาศาสตร์และตำแหน่งที่เกิดการเว้นวรรค

จากตารางที่ 1 เมื่อพิจารณาหลักเกณฑ์การเว้นวรรคทั้งหมดแล้ว ยังสามารถแบ่งหลักเกณฑ์ทั้ง 5 ระดับนี้ออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

1) กลุ่มที่เป็นหลักเกณฑ์ทางเลือก (Optional Rules) คือ การเว้นวรรคในกลุ่มนี้ ผู้เขียนจะเว้นวรรคหรือไม่เว้นก็ได้ ดังนั้นการเว้นวรรคในกลุ่มนี้มีความแตกต่างกันไปตามลีลาในการเขียนภาษา (Stylistic) ของผู้เขียนแต่ละคน นั่นคือเกณฑ์ในระดับที่ 1-3 คือ ระดับประโยค ระดับอนุพากย์ และระดับวลี เนื่องจากเนื่องจากการวิจัยของ Luksaneeyanawin (1988) ชี้ให้เห็นว่า การหยุดเว้นระยะในการอ่านในภาษาไทยนั้นสัมพันธ์กับโครงสร้างทางวากยสัมพันธ์คือ มีการหยุดเว้นระยะที่จุดแยกระหว่างหน่วยทางวากยสัมพันธ์ ทั้งที่เป็นประโยค อนุประโยค และวลี การหยุดเว้นระยะยังสัมพันธ์กับการเว้นวรรคและการใช้เครื่องหมายวรรคตอนด้วย ซึ่งการหยุดเว้นระยะในการอ่านจะเกิดที่ตำแหน่งซึ่งมีการเว้นวรรคหรือการใช้เครื่องหมายวรรคตอนในการเขียน นอกจากนี้การหยุดเว้นระยะยังเกิดขึ้นในตำแหน่งซึ่งไม่มีการเว้นวรรคหรือการใช้เครื่องหมายวรรคตอนในการเขียนด้วย ซึ่งมีการแปรระหว่างบุคคลมาก อธิบายได้จากความเห็นในเชิงจิตวิทยาและภาษาศาสตร์เชิงจิตวิทยาที่ว่า การหยุดเว้นระยะเป็นความจำเป็นในแง่กายภาพของการฟัง คือ ในการฟังข้อความต่อเนื่อง ผู้ฟังมีการเก็บความเป็นช่วงการจำระยะสั้น (Short term memory) ซึ่งเมื่อรวมกันเข้าหลายๆ ช่วงจะได้ใจความที่สมบูรณ์ของเนื้อความทั้งหมด ซึ่งจะเก็บไว้เป็นช่วงการจำระยะยาว (Long term memory) หากการพูดไม่มีการหยุดเลยคือ ไม่มีการแบ่งความเป็นช่วงสั้นๆ แล้ว ผู้ฟังย่อมไม่สามารถจะเก็บความเพื่อนำมาต่อกันเพื่อให้ได้ใจความที่สมบูรณ์ของเนื้อความทั้งหมดได้จากความสัมพันธ์ที่กล่าวมานี้ ผู้วิจัยจึงมีความเห็นว่า การเว้นวรรคในการเขียนก็เช่นกันที่ผู้เขียนเลือกที่จะเว้นวรรคหรือไม่เว้นวรรคก็ได้ในระดับที่เป็นโครงสร้างทางวากยสัมพันธ์คือ ในระดับประโยค ระดับอนุพากย์ และระดับวลี เพื่อให้ผู้อ่านสามารถอ่านและเก็บความให้ได้ใจความที่ตรงตามความต้องการของผู้เขียน การเว้นวรรคในระดับเหล่านี้จึงจัดเป็นหลักเกณฑ์

ทางเลือกที่ผู้เขียนจะเว้นวรรคในการเขียนหรือไม่เว้นวรรคก็ได้ เป็นวัจนลีลาในการเขียนของผู้เขียน

2) กลุ่มที่เป็นหลักเกณฑ์เฉพาะ (Specific Rules) คือ การเว้นวรรคในการเขียนที่ผู้เขียนจำเป็นจะต้องเว้นวรรคในระดับคำและเครื่องหมายซึ่งไม่ได้อยู่ในระดับโครงสร้างทางวากยสัมพันธ์ นั่นคือเกณฑ์ในระดับที่ 4-5 คือ ระดับคำและเครื่องหมาย การวิเคราะห์และจัดระบบหลักเกณฑ์การเว้นวรรคดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยสามารถวิเคราะห์และสังเคราะห์ผลการวิจัยได้เป็นระบบขึ้น

ผลการวิจัย

ความสามารถในการเว้นวรรคในการเขียนภาษาไทย ของเจ้าของภาษาและนักเรียนญี่ปุ่น (Performance)

จากแบบทดสอบการเว้นวรรคที่มีตำแหน่งที่จะต้องเว้นวรรคทั้งหมด 66 ตำแหน่ง แบ่งเป็น หลักเกณฑ์ทางเลือก (Optional Rules) 43 ตำแหน่ง และหลักเกณฑ์เฉพาะ (Specific Rules) 23 ตำแหน่ง ทำให้ผลคะแนนดิบมีคะแนนเต็ม 66 คะแนน ร้อยละของคะแนนที่กลุ่มตัวอย่างทำได้ถูกต้อง ซึ่งเป็นคะแนนสูงสุด คะแนนต่ำสุด และคะแนนเฉลี่ย รวมทั้งค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานจากแบบทดสอบการเว้นวรรคของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม ดังแสดงในตารางที่ 2

คะแนน	กลุ่มตัวอย่าง					
	เจ้าของภาษา (NS=30)		นักเรียนกลุ่มสูง (NNSH=11)		นักเรียนกลุ่มต่ำ (NNSL=9)	
	คะแนนดิบ (66)	ร้อยละ (100%)	คะแนนดิบ (66)	ร้อยละ (100%)	คะแนนดิบ (66)	ร้อยละ (100%)
คะแนนเฉลี่ย	40.5	61.36%	18.64	28.24%	16.67	25.25%
ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD.)	8.34	-	7.06	-	4.66	-
คะแนนสูงสุด	58	87.88%	31	46.97%	24	36.36%
คะแนนต่ำสุด	21	31.82%	10	15.15%	8	12.12%

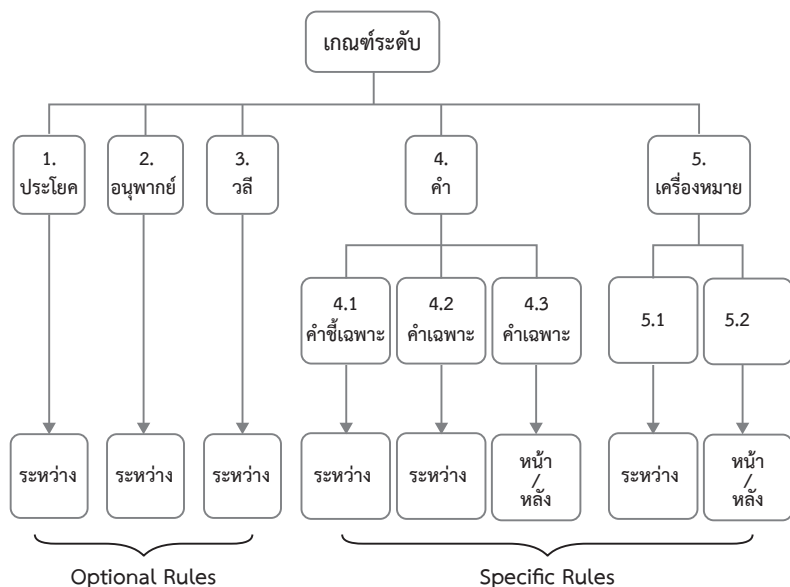
ตารางที่ 2 คะแนนและร้อยละของความสามารถในการเว้นวรรคในการเขียนไทยของกลุ่มเจ้าของภาษาและนักเรียนญี่ปุ่น

จากตารางที่ 2 พบว่า ในจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม กลุ่มเจ้าของภาษาสามารถทำการเว้นวรรคในการเขียนได้ดีที่สุด คือ ทำได้เฉลี่ย 61.36% กลุ่มนักเรียนญี่ปุ่นทั้งสองกลุ่มสามารถทำคะแนนเฉลี่ยได้ไม่แตกต่างกันมากนักคือ ทำได้ค่อนข้างต่ำ คิดเป็น 28.24% ในกลุ่มสูง และ 25.25% ในกลุ่มต่ำ จุดที่น่าสนใจคือ ในกลุ่มสูงจะมีการกระจายของข้อมูลมากกว่ากลุ่มต่ำ (7.06 > 4.66) แสดงให้เห็นว่า กลุ่มต่ำจะมีข้อผิดพลาดที่เกาะกลุ่มกันมากกว่าและกลุ่มสูงมีการกระจายของข้อมูลสูงเกือบเท่าเจ้าของภาษา กลุ่มเจ้าของภาษาจะมีการกระจายของข้อมูลมากที่สุด (S.D. = 8.34) แสดงให้เห็นว่า การเว้นวรรคที่ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ของราชบัณฑิตยสถานของเจ้าของภาษานั้น มีการกระจายของคะแนนมากกว่านักเรียนญี่ปุ่น ผู้วิจัยเห็นว่าสาเหตุที่การเว้นวรรคของเจ้าของภาษามีการกระจายตัวมากกว่า เนื่องจากหลักเกณฑ์การเว้นวรรคของราชบัณฑิตยบางข้อเป็นการเว้นวรรคประเภท Optional Rules จึงไม่จำเป็นจะต้องเว้นก็ได้ ซึ่งถ้าไม่ได้เว้นก็ไม่ได้ทำให้ความหมายเปลี่ยน จึงทำให้การเว้นวรรคเป็นลีลาเฉพาะตัวของผู้เขียนแต่ละคน เจ้าของ

ภาษาบางคนจึงไม่ได้เว้นวรรคในระดับประโยค อนุพากย์ และวลี ตามกฎของราชบัณฑิตทำให้มีการกระจายของข้อมูลสูง

เมื่อพิจารณาคะแนนสูงสุดและต่ำสุดที่ทำได้ในทั้งสามกลุ่ม พบว่ากลุ่มเจ้าของภาษาทำคะแนนได้สูงสุด เท่ากับ 58 คะแนน (87.88%) คะแนนต่ำสุด 21 คะแนน (31.82%) คะแนนสูงสุดของกลุ่มสูง คือ 31 คะแนน (46.97%) และกลุ่มต่ำ คือ 24 คะแนน (36.36%) ซึ่งเป็นคะแนนที่ทำได้พอๆ กับเจ้าของภาษาหรือมากกว่าเจ้าของภาษาบางคนเสียอีก แสดงให้เห็นว่า กลุ่มนักเรียนญี่ปุ่นที่มีประสบการณ์ภาษาสูงจะมีความสามารถในการเว้นวรรคได้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ได้ใกล้เคียงเจ้าของภาษามากกว่ากลุ่มต่ำ เมื่อพิจารณาคะแนนต่ำสุดของกลุ่มนักเรียนญี่ปุ่นพบว่า ทั้งสองกลุ่มมีคะแนนที่ค่อนข้างต่ำมากคือ ในกลุ่มสูงทำได้ 10 คะแนน (15.15%) และในกลุ่มต่ำทำได้ 8 คะแนน (12.12%) คะแนนเหล่านี้ชี้ให้เห็นว่า การเว้นวรรคในการเขียนภาษาไทยให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์เป็นปัญหาที่สำคัญของกลุ่มนักเรียนญี่ปุ่น ซึ่งผู้วิจัยจะพิจารณาในหัวข้อต่อไปถึงปัญหาการเว้นวรรคแบ่งตามระดับภาษาและตำแหน่งที่เกิดการเว้นวรรค เพื่อให้มองเห็นปัญหาได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

ความสามารถในการเว้นวรรคโดยแยกตามเกณฑ์ภาษาศาสตร์และตำแหน่งที่เกิดการเว้นวรรค แสดงไว้ในภาพที่ 2 ซึ่งล้อกับภาพที่ 1 ดังนี้

เกณฑ์ที่	1	2	3	4.1	4.2	4.3	5.1	5.2
จำนวน								
ข้อทดสอบ	17	9	17	10	2	6	3	2
NS	84.51%	51.48%	41.57%	46.33%	91.67%	90.56%	48.89%	53.33%
NNSH	53.48%	25.25%	14.97%	11.82%	4.55%	25.76%	30.30%	50%
NNSL	50.33%	37.04%	11.76%	2.22%	0%	11.11%	33.33%	44.44%

ภาพที่ 2 ร้อยละของความสามารถในการเว้นวรรคในการเขียนไทยของกลุ่มเจ้าของภาษาและกลุ่มนักเรียนญี่ปุ่นโดยแบ่งตามระดับภาษาและตำแหน่งที่เกิดการเว้นวรรค

จากภาพที่ 2 เมื่อแสดงคะแนนร้อยละของความสามารถในการเว้นวรรคแยกตามหลักเกณฑ์การเว้นวรรคตามระดับภาษา ตำแหน่งในการเว้นวรรค และลักษณะของหลักเกณฑ์ของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่มแล้วพบว่า ในหลักเกณฑ์ทางเลือก เจ้าของภาษาทำในระดับประโยค (ข้อ 1) ได้ดีที่สุดเท่ากับ 84.51% รองมาคือ ระดับอนุพยางค์ (ข้อ 2) เท่ากับ 51.48% และระดับวลี (ข้อ 3) ที่ทำได้เพียง 41.57% ซึ่งเป็นระดับที่เจ้าของภาษาทำการเว้นวรรคได้ตรงตามหลักเกณฑ์ต่ำที่สุดเมื่อเทียบกับทุกระดับ แสดงให้เห็นว่า การเว้นวรรคในระดับวลีมีลักษณะที่เป็นหลักเกณฑ์ทางเลือกมากที่สุด

คือ การเว้นวรรคจะแตกต่างกันไปตามวัจนลีลาในการเขียนของแต่ละบุคคล (Stylistic) ทำให้สอนได้ยากแม้แต่ตัวเจ้าของภาษาเอง การเว้นวรรคในระดับนี้จึงเป็นปัญหามากที่สุดสำหรับเจ้าของภาษา ซึ่งการวิจัยทางด้านวัจนลีลาในการเว้นวรรคในการเขียนนั้นยังไม่มีผู้ใดทำวิจัยทางด้านนี้เลย ปัญหาการเว้นวรรคในระดับนี้ยังเกิดขึ้นกับกลุ่มนักเรียนญี่ปุ่นด้วย

เมื่อพิจารณาในกลุ่มนักเรียนญี่ปุ่นทั้งสองกลุ่มพบว่า ในหลักเกณฑ์ทางเลือกนี้กลุ่มนักเรียนญี่ปุ่นทั้งสองกลุ่มมีคะแนนเป็นไปในทิศทางเดียวกับเจ้าของภาษาทุกประการ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1) ระดับประโยค กลุ่มสูงทำได้ 53.48% กลุ่มต่ำทำได้ 50.33% ซึ่งถือว่าเป็นคะแนนที่ดีที่สุดของกลุ่มนักเรียนญี่ปุ่นทั้งสองเมื่อเทียบกับระดับอื่นๆ ผู้วิจัยเห็นว่า สาเหตุที่กลุ่มนักเรียนญี่ปุ่นทั้งสองกลุ่มสามารถเว้นวรรคได้ดีในระดับประโยค เนื่องจากการถ่ายโอนระบบภาษาแม่มายังภาษาที่สองในทางบวก (Positive L1 Transfer) เนื่องจากการเขียนในภาษาญี่ปุ่นจะใช้เครื่องหมายมหัพภาคญี่ปุ่น (。) แสดงการจบประโยค และในภาษาไทยไม่ใช้เครื่องหมายนี้แสดงการจบประโยค แต่ใช้การเว้นวรรคแทนจึงทำให้นักเรียนญี่ปุ่นสามารถสรุปและเกิดการถ่ายโอนในเชิงบวกได้ว่า ในภาษาไทยจะใช้การเว้นวรรคแทนเครื่องหมายมหัพภาคเพื่อแสดงการจบประโยค นอกจากนี้ยังอาจมาจากการถ่ายโอนมาจากประสบการณ์การเรียนรู้ (Transfer of Training) หรือจากการสอนของอาจารย์ผู้สอน

2) ระดับอนุพากย์ กลุ่มสูงทำได้ 25.25% ซึ่งทำได้น้อยกว่ากลุ่มต่ำที่ทำได้ 37.04% ซึ่งเป็นคะแนนที่ไม่แตกต่างกันมากนัก แสดงให้เห็นว่า ประสบการณ์ภาษาไม่ได้มีผลต่อการทำการเว้นวรรคให้ถูกต้องตามเกณฑ์ส่วนคะแนนที่ทำได้ค่อนข้างต่ำในทั้งสองกลุ่ม ผู้วิจัยเห็นว่า น่าจะมาจากการถ่ายโอนระบบภาษาแม่มายังภาษาที่สองในทางลบ (Negative L1 Transfer) คือ ในภาษาญี่ปุ่นไม่ได้เว้นวรรคระหว่างประโยคย่อย แต่จะใช้เครื่องหมายจุลภาคญี่ปุ่น (、) คั่นระหว่างประโยคย่อย ต่างจากภาษาไทยที่จะใช้การเว้นวรรคแทนโดยจะยึดหลักที่คำสันธานคือ จะมีการเว้นวรรคระหว่างประโยค

ย่อยกับคำสันธานเชื่อมประโยค เช่น “และ แต่” เป็นต้น (ข้อที่ 2.1) และการเว้นวรรคระหว่างคำ “ว่า” กับประโยคที่ตามมา (ข้อที่ 2.2) ซึ่งไม่มีในภาษาญี่ปุ่น จึงเป็นเหตุให้กลุ่มนักเรียนญี่ปุ่นทำคะแนนได้น้อยในส่วนนี้

3) ระดับวลี กลุ่มนักเรียนญี่ปุ่นทั้งสองกลุ่มทำได้ไม่แตกต่างกันคือ 14.97% ในกลุ่มสูง และ 11.76% ในกลุ่มต่ำ เป็นคะแนนที่ค่อนข้างต่ำมาก แสดงให้เห็นว่า กลุ่มนักเรียนญี่ปุ่นมีความสามารถในการเว้นวรรคในระดับนี้น้อยมาก ผู้วิจัยเห็นว่า น่าจะมาจากการถ่ายโอนระบบภาษาแม่มายังภาษาที่สองในทางลบเช่นกันคือ ในภาษาญี่ปุ่นจะไม่มีการเว้นวรรคในระดับวลี (ตามหลักเกณฑ์ข้อที่ 3.1-3.7) จึงเกิดการถ่ายโอนจากภาษาแม่มาสู่ภาษาที่สองคือ ไม่เว้นวรรคในการเขียนภาษาไทยเหมือนภาษาญี่ปุ่นซึ่งเป็นภาษาแม่ จากที่ได้กล่าวไปแล้วหลักเกณฑ์ในระดับวลีนี้เป็นหลักเกณฑ์ทางเลือก ทำให้มีลักษณะของความเป็นลีลาเฉพาะตัวของผู้เขียนซึ่งยากต่อการสอน แม้แต่ตัวเจ้าของภาษาเอง ด้วยเหตุนี้อาจารย์ผู้สอนควรจะสอนและฝึกฝนนักเรียนในเกณฑ์การเว้นวรรคในส่วนนี้ด้วย เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเว้นวรรคในการเขียนภาษาไทยได้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์การเว้นวรรค

ส่วนหลักเกณฑ์ที่เป็นหลักเกณฑ์เฉพาะ แบ่งออกเป็นในระดับคำและระดับเครื่องหมาย ในระดับคำยังแบ่งออกเป็นคำชี้เฉพาะและคำเฉพาะพบว่า เจ้าของภาษาทำคะแนนในระดับคำชี้เฉพาะ (ข้อ 4.1) ได้ต่ำมาก คือ 46.33% ในขณะที่ในระดับคำเฉพาะทำได้สูงมาก คือ 91.67% ในตำแหน่งระหว่าง (ข้อ 4.2) และ 90.56% ในตำแหน่งหน้าและหลัง (ข้อ 4.3) ตามลำดับ แสดงให้เห็นถึงปัญหาการเว้นวรรคของเจ้าของภาษาในระดับคำชี้เฉพาะ เนื่องจากเป็นหลักเกณฑ์เฉพาะที่จะต้องเว้นวรรค มิเช่นนั้นจะทำให้อ่านเข้าใจยาก แม้เจ้าของภาษาเองยังมีข้อบกพร่องในการเว้นวรรคในระดับนี้อยู่ อาจารย์ผู้สอนจึงควรเน้นในส่วนนี้ด้วย นั่นคือ การเว้นวรรคในระดับคำชี้เฉพาะ (หลักเกณฑ์ข้อที่ 4.1.1-4.1.7) ส่วนในระดับคำเฉพาะทั้งตำแหน่งระหว่าง (ข้อที่ 4.2) และตำแหน่งหน้าและหลัง (ข้อที่ 4.3) ที่เจ้าของภาษาเกือบหนึ่งร้อยเปอร์เซ็นต์หรือเกือบทุกคนมีความสามารถใน

การเว้นวรรค แสดงให้เห็นว่าเป็นหลักเกณฑ์ที่เจ้าของภาษานำไปใช้ได้ตีมากที่สุด เนื่องจากเป็นคำที่มีความเฉพาะเจาะจงในตัวสูง

เมื่อพิจารณาความสามารถในการเว้นวรรคในระดับคำของกลุ่มนักเรียนญี่ปุ่นทั้งสองกลุ่มพบว่า เป็นหลักเกณฑ์ที่ทำให้แตกต่างจากเจ้าของภาษามากที่สุด สามารถทำได้ถูกต้องน้อยมากคือ ในระดับคำชี้เฉพาะ ทำได้ 11.82% และ 2.22% ในกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ ตามลำดับ ในระดับคำเฉพาะตำแหน่งระหว่าง ทำได้เพียง 4.55% และ 0% ตามลำดับ และระดับคำเฉพาะตำแหน่งหน้าและหลัง ทำได้ 25.76% และ 11.11% ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่า กลุ่มนักเรียนญี่ปุ่นทั้งสองกลุ่มมีความสามารถในการเว้นวรรคในระดับคำน้อยมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับคำชี้เฉพาะและระดับคำเฉพาะ ตำแหน่งระหว่าง เนื่องจากในภาษาแม่ (ภาษาญี่ปุ่น) ไม่เว้นวรรคในระดับคำเลย นักเรียนญี่ปุ่นจึงไม่เว้นวรรคในภาษาเป้าหมาย (ภาษาไทย) ตามภาษาแม่ จึงเกิดการถ่ายโอนระบบจากภาษาแม่มาสู่ภาษาที่สองในทางลบ นอกจากนี้คะแนนของกลุ่มสูงที่มากกว่ากลุ่มต่ำอย่างเห็นได้ชัดในทุกประเภทรูปนี้ชี้ให้เห็นว่าประสบการณ์ภาษามีอิทธิพลต่อความสามารถในการเว้นวรรคในระดับนี้มากที่สุดคือ เมื่อนักเรียนมีประสบการณ์การสัมผัสภาษาสูงจะทำให้มีความใกล้เคียงเจ้าของภาษามากกว่าประสบการณ์การสัมผัสภาษาต่ำ จึงนำไปสู่ข้อเสนอแนะที่ว่า อาจารย์ผู้สอนควรจะเน้นย้ำหลักเกณฑ์การเว้นวรรคในระดับคำ และโดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับคำเฉพาะตำแหน่งระหว่างที่ผู้เรียนทำได้ต่ำมาก เพื่อที่ผู้เรียนจะสามารถพัฒนาตนเองไปสู่ภาษาเป้าหมายได้อย่างเจ้าของภาษา เนื่องจากการเว้นวรรคในระดับคำเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวในภาษาไทย จึงต้องอาศัยการสอนจากอาจารย์ จากกรณีฝึกฝนด้วยตนเอง และจากประสบการณ์การสัมผัสภาษาของผู้เรียนด้วย

ส่วนการเว้นวรรคในระดับเครื่องหมายที่เป็นหนึ่งในหลักเกณฑ์เฉพาะนั้นปรากฏว่า เจ้าของภาษาทำได้เพียง 48.89% ในตำแหน่งการเว้นวรรคระหว่าง (ข้อที่ 5.1) และ 53.33% ในตำแหน่งการเว้นวรรคหน้าและหลัง (ข้อที่ 5.2) ดังนั้นการเว้นวรรคในระดับนี้จึงเป็นปัญหาหนึ่งของเจ้าของ

ภาษา ซึ่งเป็นเรื่องของการใช้ภาษาในการเขียน อาจารย์จึงควรเน้นการ
เว้นวรรคในทั้ง 2 หลักเกณฑ์นี้ ในแบบทดสอบผู้วิจัยใช้เครื่องหมายไม้ยมก
(๗) เท่านั้น (ซึ่งเป็นข้อจำกัดของการวิจัยนี้) เพื่อดูการเว้นวรรคของกลุ่ม
ตัวอย่าง ปรากฏว่าเจ้าของภาษาส่วนใหญ่จะเว้นวรรคข้างหลังไม้ยมก แต่
น้อยคนที่จะเว้นวรรคข้างหน้าไม้ยมก จึงทำให้คะแนนของเจ้าของภาษา
ทำได้เพียง 53.33% ผู้วิจัยเห็นว่า เนื่องจากในปัจจุบันเราใช้คอมพิวเตอร์ใน
การเขียนมากมาย หากเราเว้นวรรคข้างหน้าเครื่องหมายไม้ยมกด้วย ทำให้
ไม้ยมกแยกจากกลุ่มคำที่อยู่ข้างหน้า เวลาตัดคำเพื่อขึ้นบรรทัดใหม่อาจจะ
ถูกตัดที่ข้างหน้าไม้ยมกได้ ทำให้ไม้ยมกอยู่ต้นบรรทัดซึ่งทำให้ยากต่อการ
อ่าน ผู้ใช้ภาษาจึงไม่นิยมเว้นวรรคข้างหน้าเครื่องหมายไม้ยมกเพื่อให้กลุ่ม
คำกับไม้ยมกเป็นก้อนเดียวกัน ส่วนกลุ่มนักเรียนญี่ปุ่นทั้งสองกลุ่มสามารถ
ทำการเว้นวรรคในระดับนี้ได้ใกล้เคียงกับเจ้าของภาษามากที่สุดคือ ทำได้
50% และ 44.44% ในกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ ตามลำดับ ผู้วิจัยเห็นว่า สาเหตุ
ที่กลุ่มนักเรียนญี่ปุ่นสามารถทำได้ค่อนข้างดีเนื่องมาจากการถ่ายโอนมาจาก
ประสบการณ์การเรียนรู้ (Transfer of Training) และกลวิธีในการเรียนภาษา
ที่สอง (Strategies of SLA) เนื่องจากว่า ไม้ยมกเป็นเครื่องหมายพิเศษที่มี
เฉพาะในภาษาไทย จึงทำให้อาจารย์ผู้สอนมีการเน้นเป็นพิเศษและผู้เรียน
ก็ให้ความสำคัญกับเครื่องหมายพิเศษนี้ด้วย ซึ่งเมื่อเทียบกับการเว้นวรรค
ระดับเครื่องหมายที่เป็นตำแหน่งระหว่าง (ข้อที่ 5.1) นั้นจะเป็นเครื่องหมาย
สากล เช่น เครื่องหมายอัฒประกาศ เครื่องหมายวงเล็บ เป็นต้น นักเรียน
ญี่ปุ่นจึงไม่ได้ให้ความสำคัญเท่า จึงทำได้เพียง 30.3% และ 33.33% ในกลุ่ม
สูงและกลุ่มต่ำ ตามลำดับ กลุ่มต่ำทำคะแนนได้มากกว่ากลุ่มสูงเพียงเล็กน้อย
ซึ่งถือว่าไม่แตกต่าง และเมื่อพิจารณาที่เครื่องหมายวงเล็บเปิดและวงเล็บ
ปิดที่อยู่ในแบบทดสอบ พบว่านักเรียนญี่ปุ่นส่วนใหญ่จะเว้นวรรคที่วงเล็บ
ปิดมากกว่า เนื่องจากมีลักษณะของการจบประโยคมากกว่า อย่างไรก็ตาม
ผู้สอนควรจะเน้นในส่วนนี้ด้วย

สรุปผลการวิจัย

เจ้าของภาษามีความสามารถในการเว้นวรรคในการเขียนภาษาไทยตรงตามกรอบที่ราชบัณฑิตกำหนดไว้มากกว่านักเรียนญี่ปุ่น และประสบการณ์ภาษาของนักเรียนญี่ปุ่นมีผลต่อความสามารถในการเว้นวรรค โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับคำ คือ เมื่อประสบการณ์การสัมผัสภาษาสูงความสามารถในการเว้นวรรคจะสูงตามไปด้วย ในทางกลับกันเมื่อประสบการณ์การสัมผัสภาษาต่ำความสามารถในการเว้นวรรคจะต่ำตามไปด้วย ซึ่งความสามารถในการเว้นวรรคในการเขียนภาษาไทยของนักเรียนญี่ปุ่นสามารถพัฒนาไปสู่ภาษาเป้าหมายได้

หลักเกณฑ์การเว้นวรรคตอนที่บัญญัติโดยราชบัณฑิตยสถาน (2551) สามารถวิเคราะห์และจัดระบบของหลักเกณฑ์ใหม่ เพื่อให้หลักเกณฑ์มีความชัดเจนขึ้น โดยใช้เกณฑ์ 2 เกณฑ์ คือ เกณฑ์ทางภาษาศาสตร์ คือ การเว้นวรรคตามระดับของหน่วยทางภาษาหรือโครงสร้างไวยากรณ์ และอีกเกณฑ์หนึ่งคือ เกณฑ์ที่เกี่ยวกับตำแหน่งที่เกิดการเว้นวรรค จึงได้หลักเกณฑ์การเว้นวรรคใหม่ ทั้งหมด 5 กลุ่ม (8 กลุ่มย่อย) ดังนี้ 1. ระดับประโยค ตำแหน่งระหว่าง 2. ระดับอนุพากย์ ตำแหน่งระหว่าง 3. ระดับวลี ตำแหน่งระหว่าง 4. ระดับคำ แบ่งเป็น 4.1 ระดับคำชี้เฉพาะ ตำแหน่งระหว่าง 4.2 ระดับคำเฉพาะ ตำแหน่งระหว่าง 4.3 ระดับคำเฉพาะ ตำแหน่งหน้าและหลัง และ 5. ระดับเครื่องหมาย แบ่งเป็น 5.1 ระดับเครื่องหมาย ตำแหน่งระหว่าง 5.2 ระดับเครื่องหมาย ตำแหน่งหน้าและหลัง

เจ้าของภาษาทำได้ดีที่สุดในข้อ 4.2 ระดับคำเฉพาะ ตำแหน่งระหว่าง ทำได้ต่ำที่สุดในข้อ 3. ระดับวลี ตำแหน่งระหว่าง ในขณะที่กลุ่มนักเรียนญี่ปุ่นทั้งกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำทำได้ต่ำที่สุดในข้อ 4.2 ระดับคำเฉพาะ ตำแหน่งระหว่าง และทำได้ดีที่สุดในข้อ 1. ระดับประโยค ตำแหน่งระหว่าง ปัญหาในการเว้นวรรคให้ตรงตามหลักเกณฑ์ของเจ้าของภาษาคือ ปัญหาในระดับอนุพากย์และระดับวลี ที่เป็นหลักเกณฑ์ทางเลือก ซึ่งยากต่อการสอน เนื่องจากเป็นวัจนลีลาในการเขียนที่แตกต่างกันไปตามบุคคล ส่วนในหลักเกณฑ์

เฉพาะ จะมีปัญหาในระดับคำชี้เฉพาะและระดับเครื่องหมาย ส่วนในกลุ่มนักเรียนญี่ปุ่นทั้งสองกลุ่มยังคงมีปัญหาในการเว้นวรรคในทุกระดับ ยกเว้นระดับประโยคที่เว้นวรรคได้ตรงตามเกณฑ์ปานกลาง สาเหตุที่กลุ่มนักเรียนญี่ปุ่นทำได้ดีปานกลางในระดับประโยค เนื่องมาจากการถ่ายโอนระบบภาษาจากภาษาแม่มาสู่ภาษาเป้าหมายในทางบวก ส่วนในระดับอื่นๆ ที่ทำได้ไม่ดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับคำ เนื่องมาจากการถ่ายโอนระบบภาษาจากภาษาแม่มาสู่ภาษาเป้าหมายในทางลบ นั่นคือ ในภาษาญี่ปุ่นไม่มีการใช้การเว้นวรรคในระดับต่างๆ เมื่อนักเรียนญี่ปุ่นมาเขียนภาษาไทยจึงคิดว่า ไม่ต้องเว้นวรรคอย่างในภาษาญี่ปุ่น จึงไม่ได้เว้นวรรคในการเขียนภาษาไทย ผู้วิจัยเห็นว่า ความสามารถในการเว้นวรรคในการเขียนภาษาไทยของนักเรียนญี่ปุ่นสามารถพัฒนาให้ใกล้เคียงเจ้าของภาษาได้ หากนักเรียนญี่ปุ่นได้รับการชี้แนะจากผู้สอนและผู้สอนสามารถสอนหลักเกณฑ์การเว้นวรรคที่ชัดเจนและเป็นระบบ ง่ายต่อการเรียนรู้และจดจำเพื่อนำไปใช้ในการเขียนภาษาไทยให้ถูกต้อง ทำให้อ่านง่าย สื่อความหมายได้ชัดเจนและตรงประเด็น

ข้อเสนอแนะสำหรับการสอนการเว้นวรรค คือ

1. ควรจะจัดลำดับหลักเกณฑ์การเว้นวรรคให้เป็นระบบที่ชัดเจนตามแนวที่เสนอในการวิจัยนี้ (ดังที่ได้กล่าวไปแล้ว) สำหรับการเว้นวรรคที่เป็นหลักเกณฑ์ทางเลือก คือ การเว้นวรรคในระดับประโยค ระดับอนุพยางค์ และระดับวลี ควรกำหนดตำแหน่งการเว้นวรรคเพียงแบบเดียวเท่านั้น คือ ตำแหน่งระหว่าง ควรจะจัดให้เป็นแบบฝึกหัดการเว้นวรรคให้นักเรียนได้ฝึกฝน

2. ปัญหาที่สำคัญในการเว้นวรรค คือ การเว้นวรรคในระดับคำและระดับเครื่องหมาย เนื่องจากว่าเป็นหลักเกณฑ์เฉพาะที่ต้องเว้นวรรคเท่านั้น หลักเกณฑ์การเว้นวรรคควรกำหนดไว้ 2 ตำแหน่ง คือ ตำแหน่งระหว่าง และตำแหน่งหน้าและหลัง การสอนการเว้นวรรคในระดับนี้ควรเริ่มสอนจากตำแหน่งระหว่างก่อน เนื่องจาก

เหมือนในหลักเกณฑ์ทางเลือก จากนั้นจึงสอนการเว้นวรรคในระดับคำเฉพาะ ตำแหน่งหน้าและหลังจะมีเพียงคำ 4 คำ เท่านั้น คือ “ณ ธ ได้แก่ เช่น” และการเว้นวรรคในระดับเครื่องหมาย ตำแหน่งหน้าและหลัง มี 6 เครื่องหมาย คือ เครื่องหมายไปยาลใหญ่ (ฯลฯ) ไ้ม้ยมก (ฯ) เสมอภาคหรือเท่ากับ (=) ทวิภาค (:) วิเศษภาค (-) และเครื่องหมายบวก (+) แบบฝึกหัดจึงควรครอบคลุมการเว้นวรรคดังกล่าวเป็นลำดับต่อไป

บรรณานุกรม

- กอบกุล ฉาวรานนท์. การเว้นวรรคในการเขียนหนังสือไทย. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต ภาควิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521.
- กำชัย ทองหล่อ. **หลักภาษาไทย**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์บำรุงสาส์น, 2525.
- ผะอบ โปษกฤษณะ. **ลักษณะเฉพาะของภาษาไทย**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์บำรุงสาส์น, 2538.
- ราชบัณฑิตยสถาน. **หลักเกณฑ์การใช้เครื่องหมายวรรคตอนและเครื่องหมายอื่นๆ หลักเกณฑ์การเว้นวรรค หลักเกณฑ์การเขียนคำย่อ ฉบับราชบัณฑิตยสถาน**. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน, 2551. 56-66
- อมรทิพย์ กวินปณิธาน. **การศึกษาเปรียบเทียบข้อเฉพาะในภาษาไทยตามแนวภาษาศาสตร์คอมพิวเตอร์**. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, ภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2546.
- Briere, Eugene. John. **A Psycholinguistics Study of Phonological Interference**. Paris: C.H. Van schooneveled Indiana university, The Netherland by Mounton and Co., The Hague, 1968. 102
- Corder, S.P. **Introducuing Applied Linguistics**. Middlesex: Penguin, 1973.
- Gombert, Jean E. **Metalinguistic Development**. The University of Chicago Press, 1992.
- Isarankura, S. **Acquisition of the English Article System by Thai Learners: An Analysis of Metalinguistic Knowledge in English Article Use**, Ph.D. Dissertation, Chulalongkorn University, 2008.
- Luksaneeyanawin, S. **A research report on characteristics and functions of pause in Thai**. Linguistic Research Unit, Faculty of Arts, Chulalongkorn University. (in Thai), 1988.
- Luksaneeyanawin, S. **Unfolding Linguistics**. In **Wirote Aroonmanakun (ed.) Unfolding Linguistics**. Bangkok: Chulalongkorn University Printing, 2007.
- Selinker, L. **Interlanguage**. International Review of Applied Linguistics in Language Teaching, 10/3, 1972. 209-231